

Lapuan kaupunki
Tekniikkakeskus
Maankäyttö ja kiinteistöosasto
Poutuntie 8
62100 Lapua

EPMM/18/2019

18.3.2019

Viite Lausuntopyyntö 18.2.2019

Asia **LAPUA, LIUHTARI, VANHA PAUKKU, k 843, ASEMAKAAVAMUUTOS, 2. vaihe, OAS**

Lapuan kaupungin maankäyttö- ja kiinteistöosasto on pyytänyt Seinäjoen museoilta lausuntoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta koskien Vanhan Paukun asemakaavahankkeen 2. vaihetta, osakorttelin 843 länsiosan asemakaavamuutosta. Kaavamuutoksen yhteydessä selvitetään mahdollisuus purkaa alueella sijaitsevan vuonna 1925 rakennetun entisen ruokalarakennuksen suojelu, jotta rakennukselle voitaisiin hakea purkulupa.

Korttelin 843 alueen kaavamuutoksen tavoitteena on luoda edellytyksiä asuinkerrostalojen lisärakentamiseen ja Vanhan Paukun alueen toimintaan soveltuvien liike- ja toimistotilojen sijoittumiseen korttelin 843 itäosaan. Itäosan kaavamuutos hyväksyttiin vuonna 2017. Tässä toisessa vaiheessa selvitetään korttelin 843 länsiosan maankäytön kehittämismahdollisuuksia kulttuurihistorialliset arvot huomioon ottaen.

Vanhan Paukun eli ent. patruunatehtaan alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön aluetta (RKY2009), joksi se on merkitty myös Lapuan keskustan osayleiskaavassa (2017) sk-merkinnällä. Yleiskaavassa alue on myös julkisten palvelujen aluetta (Y).

Asemakaavassa (2009) Paukun alue on osoitettu pääosin yleisten sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (YAL/s-1), jossa entinen ruokala-rakennus on merkitty suojeltaviksi sr-1 -merkinnällä. Kaavamääräyksen mukaan kohteen täydennysrakentaminen ja rakennuksien korjaus- ja muutostoimenpiteet tulee toteuttaa kohteen arvon säilyttävällä tavalla. Kaupunki on esittänyt alueella olevan entisen ruokalarakennuksen purkamista ensimmäisen kerran vuonna 2014, mutta siihen tuli tuolloin kielteinen päätös.

Ruokala-rakennuksesta on tehty vuonna 2014 kuntotutkimus, jossa se todettiin pahoin vaurioituneeksi ja sisäilmanlaadun näkökulmasta katsottuna haastavaksi kohteeksi. Museo on tutustunut ruokalarakennukseen 8.11.2018 järjestetyn katselmuksen yhteydessä. Tuolloin mm. talon rankorakenne tuli konkreettisesti esille. Sisällä muutamassa huoneessa seinää oli otettu purettu muutamasta kohtaa, jolloin sahanpurutäytteinen seinärakenne tuli esiin.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu asianmukaisesti. Osallisena on mainittu Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo (nimi muuttunut 1.3.2019 Seinäjoen museot). Vaikutusten arvioinnin pohjana käytetään tehtyjä selvityksiä ja asiantuntijoiden ja osalisiksi määriteltyjen kannanottoja.

Rakennusteknisessä kiinteistötutkimus ruokalarakennuksesta on tehty Drytec Oy Ab toimesta 2014. Sweco Rakennustekniikka Oy on antanut Vanhan Paukun ruokalarakennuksesta lausunnon 2015. Viimeksi mainitussa rakenteiden hyödyntäminen on tutkittu mahdollisissa korjaustoimenpiteissä. Yhteenvedossa todetaan, että kun esitetyt purkutoimenpiteet eri rakenneosissa on käyty läpi ” jää hyödynnettäväksi lähinnä vanhat perustukset, joiden kunto pitää tarkistaa ja tarvittaessa perustuksia tulee vahvistaa. Vanha sokkeli vahvistetaan mantteloinneilla. Vanha puurunko jää ulkoseinien ja vesikaton osalta pystyyn, joka sekin täytyy vahvistaa ja kunnostaa. Puurungon jäykistys tulee suunnitella ja toteuttaa huolella.”

Tehtyjen selvitysten ja katselmuksen perusteella museon näkemys on, että ruokalarakennuksen suojelu voidaan purkaa. Ruokalarakennuksen korjaaminen vaatii lähes kaikkien rakennusosien uusimista. Vain ikkunat esitetään kunnostettaviksi, kaikki muu tulee Swecon lausunon mukaan uusiksi. Suojelun tarkoituksena on muun muassa vanhojen arvokkaiden rakennusten autenttisuuden eli alkuperäisyyden säilyttäminen, joka ei tässä kohteessa tule enää toteutumaan. Museo toteaa kuitenkin, että ruokalarakennus on ollut oleellinen osa tehdasmiljöötä, mikä nyt tältä osin menetetään.

Ruokalarakennuksen purkaminen luo mahdollisuuden porttialueen uudelleen suunnittelemiseen, mikä tulee tehdä pieteetillä, Vanhan Paukun muun rakennuskannan ja niihin liittyvien arvojen ehdoilla.

MUSEOPALVELUT, MAAKUNNALLINEN TOIMINTA

Susanna Tyrväinen
museotoimenjohtaja

Sirkka-Liisa Sihvonen
rakennustutkija

Tiedoksi

ELY-keskus
Museovirasto